

Fizisko aktivitāšu politikas statuss Latvijā

MOVING politikas indekss

Šajā īsajā ieskatā par valsti ir sniegta informācija par Latvijas **MOVING politikas indeksa** [1] rezultātiem. Tajā uzsvērtas valdības fizisko aktivitāšu politikas izstrādes stiprās un vājās puses. Šis īsais ieskats papildina politikas indeksa rezultātus, sniedzot padziļinātu pārskatu par politikas izstrādes kvalitāti katrā valstī. Pilnie politikas indeksa rezultāti ir aprakstīti MOVING politikas dokumentā, kurā Latvija ir salīdzināta ar 29 citām Eiropas valstīm.

Galvenie rezultāti

- 1 Latvijā politikas pasākumi tiek īstenoti četrās no sešām MOVING programmas politikas jomām. Augstākais saņemtais politikas vērtējums bija "Vāja" un tika piemērots trīs politikas jomām: iniciatīvas, kas veicina fiziskās aktivitātes skolās, sabiedrīkos un atpūtas pasākumos (M), fizisko aktivitāšu iespējas darba vietā un mācību laikā (O), kā arī fizisko aktivitāšu veicināšana ar sabiedrības informēšanas kampaņām, kas attīsta uzvedības mainīšanas prasmes (N). Līdz ar to ir nepieciešama labāka politikas izstrāde MOVING politikas jomās.
- 2 Trūkumi tika konstatēti šādās politikas jomās: fiziskās aktivitātes skolās (M), fizisko aktivitāšu apmācība ārpus veselības aprūpes sistēmas (O), kājāmgājējiem un riteņbraucējiem piemērota infrastruktūra (V), kā arī sabiedrības informēšanas kampaņas, kas veicina uzvedības izmaiņas (N). Trūka fizisko aktivitāšu ārpus skolas stundām un finansiāla atbalsta (M), fizisko aktivitāšu darba vietā (O), kā arī vadlīniju par fiziskajām aktivitātēm (N). Tāpēc valdībai vajadzētu rīcību šajās jomās noteikt kā prioritāti.
- 3 Nekāda politiskā rīcība netika īstenota divās tālāk minētajās politikas jomās: transporta infrastruktūras, kas veicina sabiedrības aktivitāti (I), un fizisko aktivitāšu apmācība veselības aprūpes sistēmas ietvaros (G). Tāpēc šīm politikas jomām jāpiešķir prioritāte. Ir jāiegulda daudz lielāks darbs, lai uzlabotu esošās politikas nostādnes par struktūrām un vidi, kas veicina fiziskās aktivitātes (V), — jomu, kurā politikas vērtējums bija "Ļoti vāja".

Politikas statusa pārskats

NAV IDENTIFICĒTA NEVIENA RĪCĪBAS POLITIKA

ĻOTI VĀJA

VĀJA

VIDĒJA

LABA

IZCILA

M	Radīt iespējas un iniciatīvas, kas veicina fiziskās aktivitātes skolās, sabiedrībā, sportā un atpūtā.	VĀJA
O	Piedāvāt fizisko aktivitāšu iespējas darba vietās un nodrošināt apmācību par fizisko aktivitāšu veicināšanu dažādās profesijās.	VĀJA
V	Vizualizēt un ieviest struktūras un vidi, kas veicina fizisku aktivitāti.	ĻOTI VĀJA
I	Ieviest transporta infrastruktūru un iespējas, kas veicina sabiedrības aktivitāti.	NAV IDENTIFICĒTA NEVIENA RĪCĪBAS POLITIKA
N	Normalizēt un veicināt fiziskās aktivitātes, izmantojot sabiedrisko komunikāciju, kas motivē un uzlabo prasmes ieviest izmaiņas uzvedībā.	VĀJA
G	Sniegt fizisko aktivitāšu apmācību, novērtējumu un konsultācijas veselības aprūpes iestādēs.	NAV IDENTIFICĒTA NEVIENA RĪCĪBAS POLITIKA

Šis īsais ieskats ir balstīts tikai uz valsts līmeņa politiku. Šis projekts neattiecas uz provinču, reģionālo vai pašvaldību īstenoto politiku.

Metodes

MOVING politikas indeksa metodes ir pilnībā izklāstītas attiecīgajā **politikas dokumentā**. Būtībā politikas indeksā tiek apvienotas divas vērtības: a) politikas esamība un b) politikas izstrāde, izvērtējot 23 etalonus.

Etaloni tiek piemēroti **MOVING datubāzē esošajām politikas nostādņām** [2], kuras ir apkopotas, veicot visaptverošu izvērtēšanu 30 Eiropas valstīs, tostarp Latvijā.

TIESISKAIS REGULĒJUMS: visaptverošu politikas darbību kopa **3 jomās:**

AKTĪVA SABIEDRĪBA

AKTĪVA VIDE

AKTĪVI CILVĒKI

DATUBĀZE:

Ar fizisko aktivitāti saistītu politikas nostādņu bibliotēka

M O V I N G

POLITIKAS NOSTĀDŅU INDEKSS:

salīdzina valsts un politikas jomas rezultātus, ko ģenerējis salīdzinošās novērtēšanas rīks.

SALĪDZINOŠĀS NOVĒRTĒŠANAS RĪKS:

novērtē politikas izstrādi, balstoties uz noteiktiem kritērijiem

Politikas instrumenti, kas lietoti politikas indeksa rezultātu izveidē

Politikas indeksa rezultātu sadalījums

(pilnā informācija par politikas izstrādes kritērijiem ir pieejama [politikas dokumentā](#))

Nav atrasta neviena politikas nostādne

Atbilst līdz 75 % politikas izstrādes kritēriju

Atbilst līdz 25 % politikas izstrādes kritēriju

Atbilst līdz 99 % politikas izstrādes kritēriju

Atbilst līdz 50 % politikas izstrādes kritēriju

Atbilst visiem mērķa standartiem

M	Fiziskās aktivitātes skolās un sporta stundās	
	Fiziskās aktivitātes klasēs un ārpus klasēm	
	Fiziskās aktivitātes no skolas brīvajā laikā	
	Kopienas un plašas līdzdalības iniciatīvas	
	Fiziskās aktivitātes visās vecuma grupās un atbilstoši jebkura indivīda spējām	
	Finansiālais atbalsts fizisko aktivitāšu veicināšanai	
O	Apmācība profesijās ārpus veselības aprūpes nozares	
	Fiziskās aktivitātes darba vietā	
V	Ēku dizaina vadlīnijas un noteikumi	
	Ārtelpu aktīvā dizaina vadlīnijas	
	Aktīvā dizaina vadlīnijas sabiedrībai atvērtās zaļajās zonās	
	Kājāmgājējiem un riteņbraucējiem piemērota infrastruktūra	
	Integrētas pilsētplānošanas un zemes izmantošanas politikas nostādnes	
	Piekļuve kvalitatīvām sabiedrībai atvērtām un zaļajām zonām	
I	Sabiedriskā transporta atbalsta politikas	
	Ceļu satiksmes drošību, tai skaitā kājāmgājēju un riteņbraucēju drošību veicinoši pasākumi u.c.	
	Informatīvās transporta popularizēšanas kampaņas	
	Aktīvā transporta popularizēšanas politikas	
N	Kampaņas plašsaziņas līdzekļos un sabiedrības informēšana, lai popularizētu fiziskās aktivitātes	
	Fizisko aktivitāšu vadlīniju izstrāde un informēšana par tām	
G	Mācības darbiniekiem un pirms darba uzsākšanas veselības aprūpes nozarē	
	Primārā aprūpe (novērtēšana, konsultēšana un nosūtījumi uz FA)	
	Veselības aprūpes sistēma un ambulatorā aprūpe	

Piezīme. Jebkuras valsts politikā vide laika gaitā mainās. Šie rezultāti atspoguļo mūsu zināšanas 2023. gada maijā. Lai skatītu jaunākos rezultātus un iegūtu sīkāku tehnisko informāciju par politikas indeksiem, lūdzam, skatiet mūsu tīmekļa vietni: wcrf.org/our-policy-work. Lai sniegtu atsaukmes vai ierosinātu izmaiņas, lūdzam, nosūtiet e-pasta ziņojumu uz policy@wcrf.org. Plašāka informācija par CO-CREATE projektu ir pieejama tīmekļa vietnē co-create.eu.

[1] Politikas indekss: wcrf.org/physical-activity-policy-index [2] Politikas datubāze: policydatabase.wcrf.org